

Temporada Alta aposta per l'autoria teatral catalana

El guanyador és... Jordi Galceran

L'autor venç en el Primer Torneig de Dramatúrgia Catalana amb 'El crèdit'

JUSTO BARRANCO
Girona

Il guanyador és... Jordi Galceran. L'autor d'*El mètode Grönholm* o *Dakota* es va proclamar ahir a la nit, al bell mig d'un ring de cordes vermelles instal·lat a la sala La Planeta de Girona, campió del Primer Torneig de Dramatúrgia Catalana que ha tingut lloc al llarg de les últimes nou setmanes en el marc del festival Temporada Alta. Un torneig en el qual s'han enfrontat alguns dels valors consagrats de l'autoria teatral catalana –Josep Maria Benet i Jornet, Sergi Belbel, Jordi Galceran– a nous valors com Cristina Clemente, Pqu Miró, Pere Riera, Guillem Clua o Llàtzer Garcia. Un torneig en què cadascun d'ells havia d'aportar un text que havien de representar dos actors que coneixien el mateix dia de la funció i en el qual després de la primera eliminatòria i les semifinals, i sempre gràcies als vots emesos pel públic

després de les lectures dramatitzades, van quedar com a finalistes Cristina Clemente, amb l'obra *La nostra Champions particular*, i Jordi Galceran amb *El crèdit*.

Una final en què ahir, després dels 40 minuts de cada obra, que van transcórrer amb velocitat perquè el públic s'ho va passar més que bé amb l'humor de totes dues, el director del torneig, un altre jove autor i director teatral català, Jordi Casanovas, vestit de rigorós negre va aixecar el braç de Galceran com a guanyador definitiu del concurs. Curiosament, tant l'obra de Galceran com la de Cristina Clemente van utilitzar en una mesura o una altra la crisi econòmica actual els seus efectes presents i futurs.

L'obra de Clemente, *La nostra Champions particular*, va provocar de forma contínua les rialles del públic. Una reacció a què, a més del text, no van ser aliens els actors que van posar veu i gestualitat a la peça: Rosa Renom i Pere Arquillué. L'obra

Vencedor. Jordi Casanovas va proclamar guanyador Jordi Galceran davant Clemente

de Clemente, col·laboradora habitual de Sergi Belbel, va recórrer el cicle de vida d'una parella des que comença metafòricament a saltar del trampolí fins que cau a l'aigua i s'hi submergeix. És a dir, des que ella dubta de si tenir fills o no –no es veu donant el pit al nadó, ni sent una "mama", perquè ella, diu, és "una persona normal"– però la

convencen el seu marit i la seva mare, i fins que tots dos moren ja molt vellets i a causa de la síndrome de la "bad wi-fi", provocada per les ones que en els anys 90 i inicis del segle XXI emetien els dispositius d'internet. Enmig arriben més fills, els seus pares acaben a casa seva perquè necessiten que en tinguin cura i hi ha referències contínues a les dèca-

des que ens cauen al damunt. I és que Clemente retrata un món on la sanitat i l'educació s'han privatitzat i fins i tot els gronxadors dels parcs infantils funcionen amb moneda. Un món en què gairebé s'ha eradicat el càncer però a canvi es pateix de bad wi-fi, en què a l'escola s'imparteix l'assignatura de *Manual de felicitat*, en què hi

J. BARRANCO Girona

Sergi López i Jorge Picó tornen a la càrrega. I ho fan a Temporada Alta, el mateix festival en el qual fa sis anys van presentar un petit espectacle que acabaria convertit en un èxit enorme. Aquell espectacle era *Non solum*, un monòleg dirigit per Picó en el qual López es multiplicava donant vida a múltiples personatges. O, potser, eren moltes veus dins d'un sol home. En qualsevol cas, un recital interpretatiu hilarant que incloïa una trobada sexual amb una extraterrestre. I dijous, sis anys després d'aquell *Non solum* –que encara continua viu–, el Teatre de Salt acull l'estrena de *30/40 Livingstone*, la nova creació de López i Picó, un espectacle d'"humor, tennis i antropologia". Un mà a mà que promet que serà igual de jugarer que l'anterior i

López i Picó tornen amb '30/40 Livingstone' després de l'èxit de 'Non solum'

Sergi López i el nyu estrany

en el qual la identitat torna a tenir un paper crucial. Però que aquesta vegada fa pujar a l'escenari tant López com Picó, que a més codirigeixen i coescriuen la peça, encara que, com en la vida real, López parli bastant més que Picó, que té un personatge sense diàleg, un nyu peculiar.

En canvi, López dona vida a un home "contemporani, xerraire i contradictori", un home insatisfet que decideix deixar-ho tot i marxar a la recerca de grans aventures. Un home que, per cert, es diu Livingstone, però, fa broma l'actor, no pretén encarnar l'explorador britànic sinó evocar la idea d'explora-

ció, descobriment: "Si en sabéssim el nom, segurament descobriríem que es diu Josep Lluís Livingstone". I aquest xerraire insatisfet viatjarà i es trobarà amb un animal estrany –al qual dona vida Picó– que en realitat és un home amb dues banyes. "Però l'obra és també sobre com un interpreta el que veu. I jo en ell hi veig un nyu, encara que tothom veu que no", diu López, que aprendrà molt d'aquesta trobada, perquè "mostrant l'ésser humà com si fos un nyu, encara que no ho vulguis, et veus a tu mateix, alguna cosa et sona". En aquest sentit, rebla, si a *Non solum* "hi havia moltes

preguntes explícites, a *30/40 Livingstone* es tracta de reconèixer els humans, d'intentar endevinar alguna cosa sobre el misteri d'estar vius".

Per això, diuen que és una obra d'antropologia, "com sol ser-ho el teatre". D'humor era inevitable que ho fos. D'humor, de joc i d'infantesa, amb un protagonista que descobrirà coses pel món com un infant i que ho fa sobre un terra de teixit de pel·luc. I també és una obra de tennis. "El tennis ens importa un rave, però el fem servir pel tema de les regles, del munt de regles que té, avui que no se sap gaire bé que passa amb les regles ni

**ESPECTACLES
DEL CAP DE SETMANA
A GIRONA**
Romina Paula

La nova revelació del teatre argentí a **El tiempo todo entero**, el divendres 2 de desembre

Aurélia Thierrée

Murmures des murs, un espectacle oníric en un circ imaginari, divendres dia 2

The Dø

Duet musical del francès Dan Levy i la finlandesa Olivia B. Merilahti que canten en anglès, dissabte dia 3

Josep Maria Ruíz Simon

Al galop

Olaf Díaz-Pintado, director general de Goldman Sachs a España, no serà el proper president del govern i tampoc apareix a les travesses de ministrables. Però no només és un dels patrons de la Fundación Conocimiento y Desarrollo (CyD), és també un dels vuit patrons de la Fundación Empieza por Educar, una sucursal de Teach for America que presideix, com l'anterior, la consellera delegada de la filial britànica del Grupo Santander, Ana Patricia Botín, i que, com a bon producte de màrqueting, presenta com a emblema un objectiu ben lloable: eliminar les desigualtats educatives.

Fa encara no una setmana, es podia llegir en un diari que alguns sindicats de l'ensenyament denunciaven que "professors" reclutats i "formats en lide-ratge" per una fundació privada feien classe als instituts catalans. Aquesta fundació privada és Empieza por Educar, que també té el grup Deloitte entre els seus socis corporatius i que ha firmat un conveni amb la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per posar en marxa, sobre el rerefons de les retallades, el programa Escola per l'Èxit, una iniciativa bessona de la que la "marea verda" dels professors de la comunitat autònoma de Madrid sembla que va aconseguir no fa massa d'aturar. Aquest programa d'infiltració i d'externalització camuflada d'algunes classes de suport ha permès l'arribada a les aules d'aquests docents, que, de fet, són estudiants en pràctiques d'un Màster de la UAB. Amb l'ajut inestimable del Ministerio de Educación d'Àngel Gabilondo, que el febrer de 2011 va firmar amb la Fundació un conveni de col·laboració en l'àmbit del programa Campus de Excelencia Internacional que, entre altres coses, posava a

Les grans empreses creuen que és el moment de mercantilitzar l'educació pública

disposició de Empieza por Educar els nous màsters de formació del professorat. Tot ben embolicat amb la retòrica publicitària de l'excel·lència, patrocinat amb subvenció ministerial i sota el paraigües de la Estrategia Universidad 2015, que, com alguns lectors deuen recordar, segueix la inspiració i els dictats de la Fundación Conocimiento y Desarrollo.

Vivim en una realitat social que es transforma a un ritme cada cop més ràpid i en què, per dir-ho a la manera d'Ulrich Beck, el riscos (i la fallida no és un risc petit) són el fuet que s'utilitza per mantenir el present cavalcant al galop. Les grans empreses que, amb un peu en la cuina o en el menjador dels governs i l'altre en els mercats, estableixen les regles d'aquesta cursa són també les que tenen aquest fuet pel mànec i tenen clar no només que el coneixement és el gran recurs estratègic del futur, sinó també que, per això, ha arribat el moment de mercantilitzar, externalitzar o privatitzar els serveis públics que fins ara se n'ocupaven. És per aquest motiu que, un cop que el poder polític els ha donat les claus, entren a les universitats i als instituts i en prenen les midetes, potser esperant que arribi l'hora en què també puguin canviar alguns panys.

L'olfacte teatral

ANÀLISI
Joan-Anton Benach

Un somriure burleta li balla sovint per sota del bigoti atzabeja, i a les sessions del Primer Torneig de Dramatúrgia Catalana aquest somriure ha pogut ser especialment maliciós. A Jordi Casanovas el divertia el seu propi invent, un joc en el qual quedarien desbarborades algunes vanitats i el rànquing més ben consolidat s'enfrontaria a unes perilloses arenes movedisses. I en efecte, al final de la competició, tot semblava haver-se mogut, David venia diverses vegades Goliat, i el rostre del murri podia il·luminar-se amb una brillantor triomfal.

Les sessions d'aquest torneig han vist com queien noms tan rutilants del nostre firmament com Sergi Belbel, Josep Maria Benet i Jornet, Pau Miró... En alguns combats saltava la sorpresa: el neòfit Llàtzer

García venia el consagrat Miró, i Cristina Clemente, el capatàs Belbel. I per demostrar una empena que la portaria a la final, Clemente derrotava Pere Riera, un valor

Les sessions d'aquest torneig han vist caure noms rutilants

sòlid (*Lluny de Nuuk*) que, al seu torn, havia vençut el patriarca incombustible Benet. El Torneig pot semblar un simple passatemps, una frivolidat incontestable, però amaga en certa mesura l'enigma crepitant que bull en la ment del creador d'un diàleg escènic. A aquest misteri se l'anomena, de vegades, olfacte teatral. Instint dramaturgic. És l'olfacte, l'instint que va encendre la idea de l'èxit universal titulat *El mètode Grönholm* de Galceran i la de *Volem anar al Tibidabo* de Clemente, premi Revelació de la Crítica 2008. Escric aquesta nota abans que l'un i l'altra dirimeixin l'últim round. Quan la llegiu –no ho dubteu–, haurà guanyat una pituitària molt fina.

Galceran, *El crèdit*, que va provocar també rialles contínues, el va defensar Lluís Soler –amb una innocència efectiva i parsimoniosa– i Francesc Albiol, que va posar l'energia i el grau de sorpresa suficient per donar vida a un personatge que no s'acaba de creure el que li està passant. I el que li passa a aquest director d'oficina bancària és que un home de mitjana edat que ha vingut a sol·licitar-li un crèdit sense avals, com a pressió a la negociació, li diu que si no l'hi concedeix seduirà la seva do-

OBRES DE CRISI

Els dos finalistes del torneig utilitzaven els efectes actuals i futurs de la crisi

BANCS I HUMOR

Galceran planteja una situació absurda i hilarant en demanar un crèdit a un banc

na i es ficarà al llit amb ella, farà que es divorcin i el deixarà a la ruïna vivint a Ciutat Badia i escalfant el menjar amb un càmping gas... com de fet descobrirem que ja fa el germà del director del banc. L'absurd de la situació provoca una tirallonga de diàlegs esplèndids i delirants en els quals el sol·licitant del crèdit diu que no ho fa per malícia sinó que és víctima de la conjuntura econòmica internacional, i recorda el paper del sector bancari en el que està passant i mostra com tot, tot –tant els diners com l'amor– és una qüestió de confiança.

Per sort, tant Clemente com Galceran van demostrar que, de la crisi, almenys ens en podem riure.●

LLEGIU SOBRE L'ÚLTIMA OBRA DE GALCERAN 'BURUNDANGA' A www.lavanguardia.com

INMA SÁINZ DE BARANDA

ha un Papa espanyol, García II, en què els productes *low cost* han deixat pas, atesa la carestia de la vida, a l'*extreme low cost* i en què els xinesos ho han conquerit absolutament tot. Dades que apareixen a mesura que Renom i Arquillué repassen cronològicament la seva vida i sempre amb molt d'humor.

D'altra banda, el text de Jordi

DAVID RUANO

Nens grans.

Sergi López i Jorge Picó en una escena juganera de *30/40 Livingstone*, que defineixen com una obra d'humor, antropologia i tennis i en la qual encarnen un home que fuig de les regles i es llança al descobriment del món... en el qual troba un nyu estrany que, per a la resta del món, és més aviat un home amb banyes.

qui les dicta ni quines estan per ser dinamitades", apunta López. Picó postilla que a Livingstone li passa una mica el mateix que a tothom: voler fugir de les regles i trobar-se regles. I explica que el *30/40* del títol fa referència a aquesta puntuació de tennis en la qual està a punt de perdre.

Estudiants tots dos de l'escola d'interpretació de Jacques Lecoq, López recorda que "a *Non solum* encara no ens coneixíem treballant". Sis anys després, fa broma que "ara per ara ens entenem, encara que d'aquí a tres anys potser ens tirem els plats pel cap". "Jorge em fa creure que les ximpleries que jo dic tenen interès. Em diu: 'Això està bé, ja ho deien els russos'", riu. A més, conclou "l'escola en la qual vam estudiar, on ens orientaven a fer teatre pur, a treure les coses essencials en escena, la radicalitat al teatre, ens uneix bastant".●